

ZEEUWS ENERGIEAKKOORD

Maart 2020

Nieuwsbrief Zeeuws Energieakkoord

Zeeland presenteert als eerste RES 1.0

Omdat de uitdaging zo groot is, en de tijd beperkt is, is Zeeland al snel aan het werk gegaan met een energiestrategie. Daarmee lopen we voor op de landelijke planning die vraagt om een RES 1.0 uiterlijk op 1 maart 2021. Al in de zomer van 2019 presenteerde Zeeland een conceptstrategie. Die conceptversie van de RES is ook landelijk getoetst. En nu is er de RES 1.0.

Wat is het verschil tussen de concept-RES en de RES 1.0?

De aanbevelingen vanuit het landelijk programma RES (NPRES) en de feedback van de 13 Zeeuwse gemeenteraden, de SER Zeeland en Provinciale Staten is verwerkt in de RES 1.0. Ook is nu de systeemstudie naar het Zeeuwse energienetwerk opgenomen, zijn cijfers aangepast naar recenter onderzoek, en hebben de gemeenten hun beleid voor zon- en windprojecten aangeleverd. De paragraaf over participatie is verder aangescherpt. Voor de sectoren Landbouw en Industrie zijn Zeeland-specifieke paragrafen opgenomen en er is een hoofdstuk toegevoegd over de Arbeidsmarkt en Scholing in relatie tot de energietransitie. De RES 1.0 is op 24 februari ter vaststelling aangeboden aan de besturen van de provincie, het waterschap en de gemeenten. Op dinsdag 10 maart wordt de RES 1.0 gepubliceerd op zeeuwsenergieakkoord.nl.

Ingrijpend isoleren is het belangrijkste wat je kunt doen om je woning energieneutraal te maken

"Van een investering in isolatie weet je zeker dat je nooit spijt krijgt. Hoe goed de isolatie moet zijn, wordt weergegeven in zogenaamde Rc-waardes. Het dak van je woning heeft bijvoorbeeld een waarde van 6,5 Rc nodig om echt goed geïsoleerd te zijn. Dat bereik je bijvoorbeeld door het te isoleren met 20 centimeter dikke steen- of vlaswol. Je muren moeten een Rc van 5 gaan halen, dat is bijvoorbeeld 20 cm cellulose, dat haal je niet met spouwmuurisolatie. Aannemers bieden dergelijke isolatiepakketten echter nog niet standaard aan wanneer ze je woning isoleren. Daar kun je het beste zelf naar vragen."

Carola Helmendach, voorzitter van de sectortafel Gebouwde Omgeving, legt in de Zeeuwse Duurzaamheidskrant 2020 nog meer uit over isolatie. Lees de krant [hier!](#)

In 2030 zijn er 10.000 laadpalen voor elektrische auto's nodig in Zeeland

Het aantal mensen dat in een elektrische auto rijdt stijgt fors en de verwachting is dat dat zo blijft. Het is voor zowel inwoners als toeristen belangrijk dat ze hun elektrische auto makkelijk kunnen opladen. Daarom moeten er 10.000 laadpalen staan in 2030.

Eind januari gingen de Zeeuwse gemeenten, netbeheerder Enduris, de provincie, bureau Over Morgen en EVConsult samen aan de slag met een roadmap waarin staat hoeveel laadpalen iedere gemeente in 2020, 2025 en 2030 nodig heeft.

Bureau Over Morgen en EV Consult helpen de gemeenten bij het maken van een zogeheten 'laadpalen plankaart'. Hierin staan de plekken waar de laadpalen komen de komende tien jaar. Deze plekken zijn bepaald aan de hand van data van o.a. verkeersstromen en de netcapaciteit.

Zo'n plankaart heeft nog een voordeel: om een laadpaal te plaatsen is een verkeersbesluit van de gemeente nodig. Met de plankaart kan de gemeente in één keer een verzamelverkeersbesluit nemen voor meerdere laadpalen. Zo hoeft niet iedere laadpaal apart aangevraagd te worden.

Grote belangstelling voor bijeenkomst VvE's

De klimaatverandering vraagt actie van iedereen. In 2030 moet het gasverbruik fors minder zijn en in 2045 moeten alle Zeeuwse woningen energieneutraal zijn. Een grote en complexe opgave, ook voor leden van de Zeeuwse Verenigingen van Eigenaren (VvE). Speciaal voor die bewoners organiseerde het Energie Servicepunt Zeeland, in samenwerking met de Provincie Zeeland en de gemeente Terneuzen, op dinsdag 28 januari een informatiemiddag in Terneuzen. Een tweede bijeenkomst was op 4 maart in Middelburg.

Energiebesparing en verduurzaming is voor VvE's een steeds belangrijker thema bij het beheren en onderhouden van het gezamenlijke bezit, de appartementengebouwen en de individuele woningen. Dat dit ook leeft bij leden van VvE's bleek wel uit het aantal aanmeldingen voor de bijeenkomst in Terneuzen. Maar liefst 170 mensen wilden hier graag meer van weten.

Tijdens deze middagen lichtten experts diverse inspirerende voorbeelden van VvE's toe die betrekking hebben op energiebesparing en aardgasvrij wonen. Daarnaast was er aandacht voor subsidie- en financieringsmogelijkheden, duurzame opwekking van

zonne-energie en de postcodeoosregeling. Belangrijk voor VvE's is het creëren van draagvlak onder bewoners en het komen tot een gezamenlijk meerjarenplan.

Landelijk congres Aardgasvrije wijken

Het Programma Aardgasvrije wijken hield op 23 januari een landelijk congres. De helft van alle Nederlandse gemeenten was hierbij vertegenwoordigd. Ook Zeeland was met zo'n 20 deelnemers aanwezig om zich te laten informeren over de aanpak om over te schakelen naar andere warmtebronnen. Enkele regio's die hier al ervaring mee hebben, presenteerden hoe zij te werk zijn gegaan en hoe je inwoners in dit proces kan betrekken. Er werden niet alleen succesverhalen gedeeld, maar ook voorbeelden van burgerparticipatie die minder succesvol uitpaktten.

De Zeeuwse gemeenten hebben in het najaar afgesproken om gezamenlijk aan de slag te gaan met het maken van een plan voor het aardgasvrij maken van dorpen en wijken. Dit leggen zij uiterlijk 2021 vast in een Transitie Visie Warmte. In de RES staat dat we eerst werk gaan maken van het terugdringen van de warmtevraag. Het is wel belangrijk dat de hele gebouwde omgeving hier zijn steentje aan gaat bijdragen. Op die manier levert Zeeland een belangrijke bijdrage aan het beperken van de CO₂-uitstoot, zonder direct grootschalig van het aardgas af te gaan.

“Onze generatie maakt de overstap naar duurzame energie”

Op 30 januari gaf Auke Hoekstra, onderzoeker bij de TU Eindhoven, een presentatie tijdens de RES-dag Zeeland. Hij ziet vooral de kansen van de energietransitie: "Hoe meer zonne-energie we gebruiken, hoe lager de kosten ervan worden. En dat geldt ook voor windenergie!"

Grote mogelijkheden zijn er ook voor mobiliteit: een elektromotor in je auto is 40 keer compacter en drie keer krachtiger dan een benzinemotor. Hij is superzuinig, maar tegelijk ook erg snel. Verder ziet Auke zowel mogelijkheden op het gebied van windenergie als zonne-energie: "De zon is zo'n gigantische bron van energie, daar kunnen we goed gebruik van maken."

Verder lezen? Bekijk [hier](#) de presentatie van Auke Hoekstra.

Wat is aquathermie en wat kunnen we er mee in Zeeland?

Aquathermie is de verzamelnaam voor gebouwverwarming en -koeling met behulp van water. Dat kan oppervlaktewater (TEO), afvalwater (TEA) en rioolwater (Riothermie) zijn. Aquathermie wordt vaak gecombineerd met een warmte-koude opslag (WKO) in de bodem en met een warmtepomp. Op deze manier hebben we een volledig klimaatneutrale om gebouwen te verwarmen.

De wijk Ouverture in Goes is een voorbeeld van een wijk waar aquathermie gecombineerd is met een WKO. Een pompstation pompt in de zomer water van 18 tot 25 graden uit de watergang de bodem in. In de winter pompt het station dit warme water uit de WKO omhoog om de gebouwen in de wijk te verwarmen. Een warmtepomp verwarmt het water verder tot 30 graden zodat het geschikt is om gebouwen te verwarmen. Zo is de hele wijk van het gas af en volledig klimaatneutraal! Het systeem slaat ook koud water op dat in de zomer gebruikt wordt om bijvoorbeeld de huizen in de wijk te koelen. Hierdoor kan de temperatuur in een huis met wel 4 graden zakken.

De kopgroep Aquathermie onderzocht hoe groot het aandeel van aquathermie kan zijn in de RES. De kopgroep helpt initiatiefnemers bij het verder verkennen van mogelijkheden op locatieniveau. De potentie van aquathermie kan o.a. bekeken worden via de website van de [STOWA](#).

Op de hoogte blijven?

Op de website zeeuwsenergieakkoord.nl staan alle ontwikkelingen op het gebied van energie en klimaat in Zeeland.

Zeeuws Energieakkoord

Heeft u ideeën of initiatieven voor de Zeeuwse Regionale Energiestrategie? Laat het ons weten via energie@zeeuwsenergieakkoord.nl.

Wilt u geen nieuwsbrieven ontvangen? Dat kunt u zich hier [uitschrijven](#).

Het Zeeuws Energieakkoord is een samenwerkingsplatform waarin maatschappelijke instellingen, overheden, bedrijven en burgers samenwerken aan het Zeeuws Energieakkoord. Zij geven uitvoering aan het landelijk Klimaatakkoord voor een energie- en klimaatneutraal Zeeland in 2050.

ZEEUWS ENERGIEAKKOORD

Deze nieuwsbrief werd u aangeboden door het Zeeuws Energieakkoord.

 Doorsturen

[Uitschrijven](#)